

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HOÁ HÀ NỘI
KHOA VĂN HÓA DU LỊCH

TRUYỀN THÔNG VỀ HAI QUẦN ĐẢO TRƯỜNG SA
VÀ HOÀNG SA CỦA VIỆT NAM BẰNG
CON ĐƯỜNG DU LỊCH

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

Giảng viên hướng dẫn : TS. Bùi Thanh Thủy

Sinh viên thực hiện : Trần Thị Phượng

Lớp : VHDL18A

Niên khóa : 2010 - 2014

HÀ NỘI - 2014

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành khóa luận tốt nghiệp này, em xin gửi lời cảm ơn chân thành tới các thầy cô trong khoa Văn hóa Du lịch nói riêng và trường Đại học Văn hóa Hà Nội nói chung đã dạy dỗ, đào tạo chúng em thành những cử nhân du lịch tương lai và tạo cho chúng em cơ hội để được tìm hiểu, nghiên cứu những vấn đề mà chúng em quan tâm.

Đặc biệt, em xin gửi lời cảm ơn sâu sắc nhất, chân thành nhất tới TS. Bùi Thanh Thủy, người đã đưa ra nhiều ý kiến quý báu cũng như tận tâm hướng dẫn, chỉ bảo em trong suốt thời gian qua, giúp em hoàn thành khóa luận này một cách tốt nhất.

Một lần nữa em xin chân thành cảm ơn cô !

Sinh viên

Trần Thị Phượng

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	5
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ DU LỊCH, HOẠT ĐỘNG TRUYỀN THÔNG VÀ BIỂN ĐẢO VIỆT NAM	9
1.1 Du lịch và những lợi ích của du lịch đối với các quốc gia	9
1.1.1 Du lịch.....	9
1.1.2 Lợi ích của sự phát triển du lịch đối với mỗi quốc gia.....	10
1.2 Hoạt động truyền thông	13
1.2.1 Khái niệm.....	14
1.2.1.1 Truyền thông.....	14
1.2.1.2 Truyền thông du lịch.....	15
1.2.2 Các phương tiện, hình thức truyền thông.....	15
1.2.3 Ý nghĩa của công tác truyền thông	20
1.3 Vai trò của du lịch đối với công tác truyền thông quảng bá hình ảnh đất nước, con người Việt Nam	21
1.4 Biển đảo Việt Nam	24
Chương 2. THỰC TẾ CÔNG TÁC TRUYỀN THÔNG VỀ HAI QUẦN ĐẢO TRƯỜNG SA VÀ HOÀNG SA THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG DU LỊCH	28
2.1. Quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa của Tổ quốc.....	28
2.1.1. Quần đảo Hoàng Sa.....	28
2.1.2. Quần đảo Trường Sa.....	30
2.1.3. Vị thế của các quần đảo.....	33

2.1.4. Các giá trị tiêu biểu của hai quần đảo.....	36
2.2. Thực trạng công tác truyền thông về hai quần đảo qua du lịch.....	44
2.3. Đánh giá chung hoạt động truyền thông về các quần đảo qua du lịch.....	54
Chương 3. MỘT SỐ GIẢI PHÁP ĐỂ HOẠT ĐỘNG TRUYỀN THÔNG VỀ HAI QUẦN ĐẢO TRƯỜNG SA VÀ HOÀNG SA BẰNG CON ĐƯỜNG DU LỊCH ĐẠT HIỆU QUẢ CAO.....	57
3.1. Các giải pháp chung cho công tác truyền thông về hai quần đảo.....	57
3.1.1. Thành lập trung tâm truyền thông du lịch về biển đảo thuộc Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch	57
3.1.2. Cần có sự phối kết hợp chặt chẽ của các đơn vị liên quan trong hoạt động truyền thông.....	58
3.1.3. Xác định các biện pháp truyền thông du lịch có hiệu quả về biển và hai quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa.....	59
3.1.4. Một số các giải pháp khác.....	61
3.2. Giải pháp mang tính nghiệp vụ.....	63
3.2.1. Xây dựng các bộ phim “nhật kí các chuyến đi” về biển đảo và hai quần đảo Việt Nam giới thiệu cho du khách.....	63
3.2.2. Lựa chọn các đảo xây dựng thành điểm đến du lịch.....	64
3.2.3. Truyền thông trực tiếp thông qua các chương trình du lịch	69
3.2.4. Xây dựng đội ngũ hướng dẫn viên chuyên sâu về kiến thức biển đảo.....	76
KẾT LUẬN	78
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	81
PHỤ LỤC.....	84

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Người Việt Nam từ xa xưa đã có truyền thống yêu nước, lòng tự tôn dân tộc và ý thức sâu sắc về việc giữ gìn, bảo vệ Tổ quốc cũng như xây dựng và phát triển đất nước. Truyền thống ấy đã được chứng minh trong những trang sử lẫy lừng từ thuở dựng nước, giữ nước cho tới ngày nay và thể hiện một cách khác nhau ở mỗi thời kì của lịch sử dân tộc.

Nếu như trong thời chiến, ông cha ta đã cầm giáo mác, súng đạn để “quyết tử cho Tổ quốc quyết sinh” thì thế hệ chúng ta, những người con sống trong hòa bình cần nhận thức được những gì dân tộc đã phải đánh đổi để có được đất nước như ngày nay và biết mình phải làm gì để bảo vệ và phát huy thành quả đó.

Việt Nam là đất nước tươi đẹp với đường bờ biển dài, vùng biển tiếp giáp với nhiều nước và có hàng nghìn hòn đảo lớn nhỏ. Trong đó, Trường Sa và Hoàng Sa là hai quần đảo lớn nhất và là mảnh đất nơi khởi đầu ngọn sóng biển Đông, nơi địa đầu thiêng liêng của Tổ Quốc, có ý nghĩa vô cùng to lớn với đất nước trong mọi lĩnh vực: an ninh; quốc phòng; chính trị; kinh tế biển; đặc biệt, đây là nguồn tài nguyên hấp dẫn, đặc sắc để phát triển ngành kinh tế du lịch. Nhưng trong sự xô bồ của xã hội hiện đại, không phải ai cũng nhận thức được, hiểu được điều này. Hơn nữa, vấn đề biển Đông đang gây nhiều tranh cãi, cuộc đấu tranh bảo vệ chủ quyền dân tộc không thể dùng vũ lực, phải sử dụng phương pháp đấu tranh hòa bình, khôn khéo, phải tạo được sự ủng hộ của các tổ chức quốc tế và người dân trên toàn thế giới.

Đảng và Nhà nước trong những năm gần đây cũng đã quan tâm, chú ý tới những hoạt động tuyên truyền nâng cao ý thức của người dân về chủ quyền biển đảo và các lợi ích của vùng tài nguyên này. Các hoạt động đã được triển khai thực hiện, diễn ra rộng khắp trên các lĩnh vực của đời sống xã hội. Tuy nhiên, vấn đề biển Đông không phải là vấn đề của một quốc gia mà của cả thế giới. Vì vậy, nâng cao nhận thức của người dân Việt Nam thôi là chưa đủ, điều quan trọng nhất là làm thế nào để bạn bè quốc tế hiểu đúng về biên giới lãnh hải của các quốc gia, về lợi ích đối với toàn nhân loại, về chính nghĩa, không vì những lợi

ích bá quyền của các quốc gia. Do đó, công tác tuyên truyền thông qua hoạt động du lịch để du khách, nhất là với du khách quốc tế hiểu đúng, hiểu rõ vấn đề này trở nên cần thiết hơn bao giờ hết và mang ý nghĩa chiến lược quốc gia.

Nhận thức được tầm quan trọng đó, với góc nhìn của một người được đào tạo chuyên sâu về lĩnh vực du lịch, tôi đã chọn đề tài **“Truyền thông về hai quần đảo Trường Sa và Hoàng Sa của Việt Nam bằng con đường du lịch”** cho khóa luận tốt nghiệp của mình.

2.Mục tiêu của đề tài

Dựa trên cơ sở lí luận về du lịch và hoạt động truyền thông, đề tài nghiên cứu công tác truyền thông về các quần đảo thông qua hoạt động du lịch để từ đó đưa ra những giải pháp, cách thức triển khai có hiệu quả đối với hoạt động này, giúp cho khách du lịch Việt Nam, công dân Việt Nam sự hiểu biết, nhận thức sâu sắc về vẻ đẹp của vùng biển Tổ quốc, về những lợi ích đặc biệt của biển đảo, về chủ quyền lãnh thổ quốc gia, cũng như giúp cho du khách quốc tế có được những thông tin, cái nhìn khách quan đúng đắn về hai quần đảo thuộc chủ quyền của Việt Nam.

Hơn nữa, trong điều kiện có nhiều tranh chấp và bất đồng, biển Đông đang ngày càng trở thành mối quan tâm lớn của cả thế giới, vấn đề về chủ quyền cũng có rất nhiều nguồn thông tin trái chiều. Việc hướng con người tới lẽ phải thông qua hoạt động du lịch là phương pháp hiệu quả và nhẹ nhàng nhất góp phần thúc đẩy hợp tác vì sự phát triển, hòa bình ở biển Đông.

3.Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu là hoạt động truyền thông trong du lịch và hai quần đảo Trường Sa, Hoàng Sa với những vị thế, giá trị của hai quần đảo này đối với quốc gia.

Phạm vi vấn đề nghiên cứu: Truyền thông là một lĩnh vực rộng, vì vậy bài nghiên cứu không thể giải quyết nội dung tổng thể của hoạt động truyền thông mà chỉ tập trung tìm hiểu, nghiên cứu một mảng nhỏ là hoạt động truyền thông du lịch.

Phạm vi không gian nghiên cứu: Cùng với hệ thống các đảo trên vùng biển Việt Nam, đề tài tập trung nghiên cứu hai quần đảo Trường Sa, Hoàng Sa trong môi trường

quan với một số hòn đảo khác có liên quan đến mục tiêu nghiên cứu như đảo Lý Sơn, đảo Phú Quốc...

4. Tình hình nghiên cứu đề tài

Hoàng sa và Trường Sa là hai phần lãnh thổ thiêng liêng nằm trong lòng biển Đông của Tổ quốc. Chính vì vậy đã có rất nhiều những cuốn sách, bài báo, bài viết, tài liệu về hai quần đảo này, cũng như công tác truyền thông về biển đảo Việt Nam. Mỗi tác giả có những cái nhìn khác nhau từ nhiều góc độ, nhiều lĩnh vực. Dưới góc độ địa lí là những tác phẩm *Địa lí du lịch* [22] của PGS.TS Nguyễn Minh Tuệ, *Tư liệu địa lí Việt Nam* [18] của tác giả Đỗ Ngọc Tiến, *Thiên nhiên Việt Nam* [17] của PGS.TS Lê Bá Thảo... Dưới góc độ nghiên cứu chuyên sâu, có các công trình tiêu biểu đánh giá về địa chất, sinh thái của hai quần đảo như tác phẩm *Địa chất và địa vật lý vùng quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa* [19] của tập thể tác giả do Nguyễn Thế Tiệp chủ biên, *Nguồn lợi sinh vật và các hệ sinh thái ở vùng biển quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa* [24] của hai tác giả Nguyễn Huy Yết, Đặng Ngọc Thanh, hay *Biển đảo Việt Nam – Tài nguyên vị thế và những kì quan địa chất sinh thái tiêu biểu* [16] của tập thể tác giả do Trần Đức Thanh chủ biên. Ở góc độ lịch sử, tiêu biểu là các tác phẩm *Quần đảo Hoàng Sa: Những hiểu biết đầu thế kỷ XX* [6] của tác giả Bùi Hồng Long và đặc biệt, tác phẩm *Hoàng Sa – Trường Sa, các sự kiện tư liệu lịch sử - pháp lý chính* [7] mới được xuất bản năm 2013 của tác giả Nguyễn Việt Long đã đưa ra được những cứ liệu pháp lý quan trọng về chủ quyền của Việt Nam đối với hai quần đảo được giới khoa học và người dân quan tâm. Ở lĩnh vực văn học, tác giả Trần Ngọc Toàn nổi tiếng với *Biển đông yêu dấu* [20], tác giả Hoàng Trọng Dũng với *Đau đáu Hoàng Sa...* Thêm vào đó, có rất nhiều các bài viết được đăng trên các báo, tạp chí. Trên báo An Ninh Thế Giới có bài đăng *Những cứ liệu lịch sử về chủ quyền Hoàng Sa – Trường Sa* [26] của tác giả Nguyễn Tấn Tuấn hay bài *Các bằng chứng chiếm cứ thật sự của Việt Nam* của tác giả Nguyễn Việt Long trên báo Thế Giới và Hội Nhập với lời khẳng định đanh thép “Nếu các chuyến đi đo đạc, vẽ hải trình được coi là các hành động nhận biết chung, thì việc cấm các bài gõ theo

lệnh vua đã tạo nên một hành vi không thể tranh cãi trong việc thiết lập quyền lực vương triều An Nam trên các đảo hoang không người...” [25, tr.18]

Tuy nhiên, cho tới nay chưa có cuốn sách hay tài liệu chuyên biệt nào viết về công tác tuyên truyền hai quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa thông qua hoạt động du lịch. Du lịch là con đường tuyên truyền sâu, hiệu quả và nhẹ nhàng nhất cho bạn bè quốc tế về biển đảo nước ta. Chính vì vậy, đây là một đề tài cấp thiết cần được nghiên cứu, khai thác ứng dụng vào thực tế.

5. Phương pháp nghiên cứu.

Mỗi bài nghiên cứu thường áp dụng rất nhiều các phương pháp nghiên cứu và những đề tài khác nhau sẽ sử dụng những phương pháp chủ đạo phù hợp.

Với đề tài “Truyền thông về hai quần đảo Trường Sa và Hoàng Sa của Việt Nam bằng con đường du lịch”, phương pháp nghiên cứu chủ yếu là nghiên cứu tư liệu (thống kê, phân tích, tổng hợp các nguồn tài liệu đã có) cùng với một số các phương pháp nghiên cứu khác như phương pháp du lịch học, địa lí học, phương pháp điều tra, so sánh...

6. Bố cục của đề tài

Ngoài phần mở đầu, kết luận, mục lục, phụ lục và tài liệu tham khảo, phần nội dung gồm có ba chương:

Chương 1: Cơ sở lý luận về du lịch, hoạt động truyền thông và biển đảo Việt Nam

Chương 2: Công tác truyền thông về hai quần đảo Trường Sa và Hoàng Sa qua hoạt động du lịch

Chương 3: Một số giải pháp để phát triển hoạt động truyền thông về hai quần đảo Hoàng Sa, Trường Sa bằng con đường du lịch

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Sách :

1. Bộ Ngoại giao (1984), *Quần đảo Hoàng Sa và quần đảo Trường Sa*, Nxb Khoa học Xã hội, Hà Nội.
2. Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch, Tổng cục du lịch (2010), *Luật du lịch và các văn bản hướng dẫn thực hiện*, Nxb Cục xuất bản, Hà Nội.
3. Nguyễn Văn Dũng, Đỗ Thị Thu Hằng (2006), *Truyền thông lý thuyết và kỹ năng cơ bản*, Nhà xuất bản Lý luận Chính trị.
4. Vũ Phi Hoàng (1984), *Kể về hải đảo của chúng ta*, Nxb Giáo Dục, Hà Nội.
5. Vũ Tự Lập (7/2009), *Địa lí tự nhiên Việt Nam*, Nxb Đại học Sư phạm, Hà Nội.
6. Bùi Hồng Long (2012), *Quần đảo Hoàng Sa: Những hiểu biết đầu thế kỷ XX*, Nxb Khoa học Tự nhiên và Công nghệ, Hà Nội.
7. Nguyễn Việt Long (2013), *Hoàng Sa – Trường Sa, các sự kiện tư liệu lịch sử - pháp lý chính*, Nxb Trẻ, Hà Nội.
8. Phạm Trung Lương (chủ biên) (2001) *Tài nguyên và môi trường du lịch Việt Nam*, Nxb Giáo Dục, Hà Nội.
9. Monique Chemillier – Gendreau (1998), *Chủ quyền trên hai quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội
10. Phúc Nguyên, Vũ Hồ, Trung Hiền (1987), *Trường Sa anh hùng*, Nxb Thành phố Hồ Chí Minh.
11. PGS Trần Nhạn (1996), *Du lịch và kinh doanh du lịch*, Nxb Văn hóa Thông tin; Hà Nội.
12. Nhiều tác giả (2012), *Đau đáu Hoàng Sa*, Nxb Quân đội Nhân dân, Hà Nội.
13. TS Trần Nhoãn (2005), *Tổng quan du lịch*, Nxb Đại học Quốc Gia, Hà Nội.
14. Nguyễn Đình Quang, Trần Thúy Lan, *Giáo trình Tổng quan Du lịch*, Nxb Hà Nội.
15. Dương Xuân Sơn, Đinh Văn Hường, Trần Quang (1995), *Cơ sở lý luận báo chí truyền thông*, Nxb Văn hóa Thông tin, Hà Nội.

16. Trần Đức Thạnh, Lê Đức An, Nguyễn Hữu Cử, Trần Đình Lân, Nguyễn Văn Quân, Tạ Hòa Phương (2008), *Biển đảo Việt Nam - Tài nguyên vị thế và những kí quan địa chất sinh thái tiêu biểu*, Nxb Khoa học Tự nhiên và Công nghệ, Hà Nội.

17. Lê Bá Thảo (1990), *Thiên nhiên Việt Nam*, Nxb Khoa học và Kỹ thuật; Hà Nội.

18. Đỗ Ngọc Tiến (2009), *Tư liệu địa lí Việt Nam*, Nxb Hà Nội, Hà Nội.

19. Nguyễn Thế Tiệp, Nguyễn Biểu, Lê Đình Nam, Trần Xuân Lợi (2008), *Địa chất và địa vật lý vùng quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa*, Nxb Khoa học Tự nhiên và Công nghệ, Hà Nội.

20. Trần Ngọc Toàn (10/11/2011), *Biển Đông yêu dấu*, Nxb Trẻ, Hà Nội.

21. Lê Đức Tô (chủ biên) (2009), *Biển Đông*; Nxb Viện Khoa học và Công nghệ Việt Nam, Hà Nội.

22. Nguyễn Minh Tuệ (2011), *Địa lí du lịch Việt Nam*, Nxb Giáo Dục, Hà Nội.

23. UBND tỉnh Quảng Ngãi (2002), *Văn hóa truyền thống đảo Lý Sơn*, Nxb Khoa học Công nghệ và Môi trường, Hà Nội.

24. Nguyễn Huy Yết, Đặng Ngọc Thanh (2008), *Nguồn lợi sinh vật và các hệ sinh thái ở vùng biển quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa*, Nxb Khoa học Tự nhiên và Công nghệ, Hà Nội.

Báo, tạp chí

25. Nguyễn Việt Long (31/10/2012), *Các bằng chứng chiếm cứ thật sự của Việt Nam*, Báo Thế giới và hội nhập số 22.

26. Nguyễn Tấn Tuấn (10/12/2007), *Những cứ liệu lịch sử về chủ quyền Hoàng Sa – Trường Sa*, Báo An Ninh Thế Giới.

Các trang mạng:

27. Phạm Quang Hưng (Thứ sáu, 20/7/2012), *Đóng góp của du lịch vào GDP*.

<http://www.vietnamtourism.gov.vn>

Đường dẫn: <http://www.vietnamtourism.gov.vn/index.php?cat=1010&itemid=11577>

28. TS. Bùi Thanh Thủy, *Về nội hàm văn hóa du lịch*, www.huc.edu.vn

Đường dẫn : <http://huc.edu.vn/chi-tiet/1223/.html>

29. TS Lại Văn Tới (24/5/2012), *Dấu tích sớm nhất của con người tại quần đảo Trường Sa (Việt Nam)-Kỳ 2*, www.vietnam.vn (trang thông tin đối ngoại).

Đường dẫn : <http://www.vietnam.vn/c1023n20120417162919531/dau-tich-som-nhat-cua-con-nguoi-tai-quan-dao-truong-sa--viet-namky-2.htm>